



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 4D-2024/2-970 PRIEŠ KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2025 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Kauno rajono savivaldybės (toliau tekste ir citatose – Savivaldybė) administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą dėl transporto priemonių intensyvaus eismo per pievą tarp <...> g. ir <...> g., <...> sen., <...> k., Kauno r. sav. (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde rašo:

„[...] Savivaldybė pažeidžia LR Viešo administravimo įstatymo 31 str., kuris įpareigoja į skundą atsakyti per 20 arba 30 darbo dienų. 2024-08-05 13:06 per <https://www.epaslaugos.lt/> sistemą Savivaldybei buvo pateiktas skundas užsakymo ID:4308500, kuris įregistruotas institucijos dokumentų valdymo sistemoje (DVS) registracijos numeris DVS: SALP-1393. Paslaugos gavėjas: X [...]. Prašymą nagrinėja: Vedėjas(-ja) [...] R. G. [...]. Iki šiol (2024-09-20) aš, X, nesu gavęs jokio atsakymo į pateiktą skundą“ (šios ir kitų citatų kalba bei skyryba netaisytos).

3. Skunde Seimo kontrolierės prašoma „įvertinti institucijos veiksmus šio skundo nagrinėjimo atveju, nes skundo turinys tiesiogiai susijęs su bendruomenės ir jų mažamečių vaikų saugumu bei gerove“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Prie Skundo pridėtame Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skunde Savivaldybei (pažymos 2 punktas) nurodyta:

„Informuojame, kad jums priklausanti pieva tarp Kauno raj. sav., <...> sen., <...> k. <...> g. ir <...> g. yra intensyviai naudojama sunkiojo ir lengvojo transporto susisiekimo tikslais tarp aukščiau paminėtų gatvių. Kadangi tai nėra kelias – pravažiuojančios transporto priemonės teršia <...> gatvę, gadina jos dangos būklę (ypač krovininis transportas), kelia triukšmą, gerokai viršydamos greitį sukelia saugumo problemas vietiniams gyventojams (nes iš <...> g. nėra jokių greičio ribojimo ženklų. Pavyzdžiui ženklo 552).

Prašome, kol nėra baigti kelio statybos darbai (kurie realiai nėra vykdomi), įrengti fizines užtvaras tarp <...> g. ir <...> g., kad būtų suvaldytas tranzitinis srautas. Šios užtvartos niekaip negalės paveikti kelio statybos darbų jei jie bus vykdomi, nes Savivaldybė turi raštišką statytojo įsipareigojimą kelio tiesimo darbus vykdyti naudojant <...> gatvę.“

5. Siekdama išsiaiškinti pirmiau aprašytas aplinkybes, Seimo kontrolierė raštu kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių, prašydama pateikti informaciją ir ją pagrindžiančius dokumentus, reikalingus tyrimui atlikti.

6. Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 29 d. rašte Nr. SD-6347 Seimo kontrolierei nurodyta toliau pateikta informacija:

6.1. „Patikrinus Savivaldybės Dokumentų valdymo sistemoje esančią informaciją dėl 2024-08-05 skundo nagrinėjimo [...], Savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-11-11 įsakymu Nr. P6-1000 „Dėl komisijos sudarymo galimam <...> seniūno S. I. tarnybiniam nusižengimui tirti“ ir 2024-11-11 įsakymu Nr. P6-999 „Dėl komisijos sudarymo galimam L. G. darbo pareigų pažeidimui nustatyti“ (toliau – Komisijos) buvo sudarytos komisijos, kurios nustatė faktines aplinkybes ir atliko tyrimą dėl galimų pažeidimų. 2024-11-28 gautos Komisijų išvados (2024-11-28 Nr. TNI-17 ir 2024-11-28 Nr. TNI-18), kuriomis remiantis, teikiame atsakymus [...].“

6.2. „[...] patvirtiname, kad Savivaldybės administracijoje buvo gautas Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundas ir užregistruotas dokumentų valdymo sistemoje 2024-08-05 (Nr. SALP-1393).

Skundui išnagrinėti buvo paskirtas pagrindinis vykdytojas <...> seniūnas S. I., kiti vykdytojai – administracijos direktoriaus pavaduotojas M. R., Kelių ir transporto skyriaus vedėjo pavaduotojas, laikinai einantis Skyriaus vedėjo pareigas, G. P. V. ir Viešosios tvarkos skyriaus vedėjas R.K. Atsakymas Pareiškėjui buvo parengtas ir pateiktas derinti Dokumentų valdymo sistemoje, tačiau vienam iš derinimo veiksmažodžių atliekančių asmenų nesuderinus dokumento ir atmetus jį tikslu patikslinti, dokumentas derinti antrą kartą pateiktas nebuvo. Komisijos savo išvadose pagrindine priežastimi nurodo tai, kad tarp pagrindinio užduoties vykdytojo ir kitų vykdytojų nebuvo pakankamai geros komunikacijos ir, pagrindinis vykdytojas, nepateikęs patikslinto dokumento derinti į sistemą, tačiau tikėdamasis, kad užduotį įvykdys kitas darbuotojas, ją pažymėjo kaip pabaigtą, užduoties neįvykdžius. Pabaigus („uždarius“) užduotį visi derinime dalyvavę asmenys buvo įsitikinę, jog užduotis – įvykdyta, nes jos pagrindiniame užduočių lange nebematė. Dėl šios priežasties gyventojui buvo neatsakyta laiku. Siekiant ištaisyti šį veiklos trūkumą, Savivaldybės administracija skubos tvarka pakartotinai įvertino [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skunde nurodytas aplinkybes, parengė atsakymą ir jį išsiuntė gyventojui (toliau – Atsakymas).“

6.3. „[...] Savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-11-11 įsakymu Nr. P6-1000 „Dėl komisijos sudarymo galimam <...> seniūno S.I. tarnybiniam nusižengimui tirti“ sudaryta komisija pateikė išvadą, kurioje nurodė kad <...> seniūnas yra atsakingas, jog per teisės aktuose nustatytą terminą gyventojas negavo atsakymo į skundą ir nebuvo informuotas apie jo nagrinėjimo eigą.“

6.4. „[...] kaip ir nurodoma Savivaldybės administracijos 2024-11-28 atsakyme Nr. SD-6286, Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skunde nurodyta problema yra žinoma ir bus sprendžiama Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus pagalba, jį informavus apie poreikį pagal nustatytą kompetenciją tikrinti, ar <...> gatve judantis transportas laikosi Kelių eismo taisyklių ir kitų reikalavimų.“

7. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. P6-1000 sudarytos komisijos 2024m. lapkričio 28 d. išvadoje Nr. TNI-18 „Dėl galimo <...> seniūno S. I. tarnybinio nusižengimo“ (pažymos 6.1 papunktis), be kita ko, nurodyta:

„[...] G. P. V. 2024 m. rugpjūčio 7 d. sukūrė Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundo rezoliuciją Kelių ir transporto skyriaus vyr. specialistui L. G. 2024 m. rugpjūčio 12 d. L. G. susipažino su Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundu. L. G. 2024 m. rugpjūčio 19 d. elektroniniu paštu gavo seniūno S. I. parengtą atsakymą į Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] skundą, jį pataisė ir 2024 m. rugpjūčio 30 d. įkėlė į dokumentų valdymo sistemą (registracijos Nr. RD- 16730), kurį proceso dalyvis Administracijos direktoriaus pavaduotojas M. R. 2024 m. rugsėjo 6 d. atmetė su pastaba, ką reikia patikslinti. Toliau rengiamas dokumentas nebuvo koreguotas ir pakartotinai inicijuotas. Seniūnas S. I. – pagrindinis gauto dokumento vykdytojas informacinėje dokumentų valdymo

sistemoje „Kontora“ 2024 m. rugsėjo 9 d. pažymėjo, kad dokumentas (Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundas) yra įvykdytas. [...].

[...]. Iš turimų duomenų matyti, kad seniūnas S. I. 2024 m. rugpjūčio 19 d. parengtą atsakymo projektą į Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundą Kelių ir transporto skyriaus vyr. specialistui išsiuntė elektroniniu paštu. S. I. 2024 m. rugpjūčio 29 d. elektroniniu paštu minėtam vyr. specialistui dar kartą išsiuntė atsakymo projektą ir priminė, kad yra paskutinė diena pateikti atsakymą. Iš dokumentų valdymo sistemos „Kontora“ išrašo matyti, kad atsakymas į Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundą buvo įkeltas 2024 m. rugpjūčio 30 d., tačiau 2024 m. rugsėjo 6 d. atsakymo projektas buvo atmestas. S. I. 2024 m. rugsėjo 16 d. elektroniniu paštu gavo atsakymą iš Kelių ir transporto skyriaus vyr. specialisto, jog atsakymo projektas yra atmestas, todėl jis raštą koreguos arba parengs naują raštą, ir įkels į dokumentų valdymo sistemą „Kontora“. Toliau nėra jokių duomenų, kad atsakymas į Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundą buvo rengiamas. Iš aukščiau aptartų duomenų matyti, kad pagrindiniu vykdytoju buvo S. I. ir jis turėjo pareigą atmestą atsakymo projektą, koreguoti arba parengti naują atsakymą. Visgi, akivaizdu, kad šiuo atveju atsakymo projektas į Pareiškėjo [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skundą nebuvo parengtas dėl komunikacijos stokos tarp seniūno ir Kelių ir transporto skyriaus vyr. specialisto. Komisijos vertinimu, atsakymo projektas nebuvo laiku parengtas ne dėl tyčinių ar piktavališkų seniūno veiksmų – gavus Kelių ir transporto skyriaus vyr. specialisto L. G. laišką seniūnas pagrįstai tikėjosi, kad atsakymas bus parengtas [...].

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas visapusiškai ir objektyviai ištirtas aplinkybes, konstatuoja, kad <...> seniūnas S. I. padarė tarnybinį nusižengimą, kadangi neatliko savo pareigos vadovaudamasis jo veiklą reglamentuojančiomis teisės aktų nuostatomis, tačiau komisija vertina, kad tarnybinis nusižengimas yra mažareikšmis. [...].

8. Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 28 d. atsakyme Nr. SD-6286, adresuotame Pareiškėjui, nurodyta:

„Atsakydami į Jūsų 2024 m. rugpjūčio 5 d. prašymą, reg. Nr. SALP-1393, informuojame, kad valstybinė žemė tarp žemės sklypų, kurių unikalūs Nr. <...> ir <...> yra Nacionalinės žemės tarnybos suformuotas viešas inžinerinės infrastruktūros susisiekimo komunikacijų koridorius, skirtas pravažiavimui. Šiuo grūntinės dangos pravažiavimu šiuo metu naudojasi <...> g. gyventojai.

Jūsų siūlymui statyti fizinius barjerus/užtvaras ar kitaip drausti patekti <...> g. gyventojams į savo namus nėra teisinio pagrindo. <...> gatvėje suformuotas viešas inžinerinės infrastruktūros susisiekimo komunikacijų koridorius skirtas naudotis visiems asmenims.

Atsižvelgiant į rašytinį statytojo įsipareigojimą, skirtą <...> g. gyventojams, statybos darbus vykdyti naudojantis <...> gatve, bus papildomai kreiptasi į Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių su prašymu patikrinti, ar yra laikomasi šių įsipareigojimų ir ar <...> gatve judantis transportas laikosi kelių eismo taisyklių.

Šis raštas gali būti skundžiamas [...].“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

9. *Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriama skundai“ 1 dalis* – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

10. *Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:*

2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“:

5 dalis – „**Administracinis sprendimas** – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.“

12 dalis – „**Skundas** – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis – „Viešojo administravimo

subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. [...]. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis – „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

11. *Lietuvos Respublikos kelių įstatymo:*

2 straipsnio „Pagrindinės Įstatymo sąvokos“ 5 dalis – „**Kelias** – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme.“

17 straipsnio „Teisė naudotis keliais“ 1 dalis – „Vadovaujantis Civiliniu kodeksu, šiuo Įstatymu ir kitais teisės aktais, teisę naudotis keliais turi visi juridiniai ir fiziniai asmenys.“

12. *Lietuvos Respublikos žemės įstatymo:*

7 straipsnio „Valstybinės žemės valdymas, naudojimas ir disponavimas ja patikėjimo teise“ 1 dalis – „Valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai) yra: 1) Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) – visos Lietuvos Respublikos valstybinės žemės, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams; [...].“

13. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, 32 punktas* – „Prašymai ir skundai [...] turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.“

14. *Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. D1-393:*

8 punktas – „Nacionalinės žemės tarnybos veiklos tikslai: 8.1. užtikrinti racionalų žemės naudojimą [...]; [...]; 8.3. atlikti valstybinės žemės patikėjimo teisės subjekto (patikėtinio) funkcijas; [...].“

Tyrimui reikšminga Lietuvos Respublikos teismų praktika

15. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo:*

15.1. *2013 m. spalio 8 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1189-13/2013):*

„Viešojo administravimo subjektui nustatomi procedūriniai terminai sprendimo priėmimui, tokie terminai yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją. Minėtų terminų pažeidimas [...] neatleidžia viešojo administravimo subjektą nuo pareigos priimti administracinį sprendimą [...].“

15.2. *2012 m. vasario 23 d. nutartis administracinėje byloje A⁶⁰²-1192/2012:*

„Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą.“

Tyrimo išvados

16. Esminė Pareiškėjo Skunde keliamą problema yra jo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundo nagrinėjimas Savivaldybės administracijoje, nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų.

Pagal Viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių nuostatas (pažymos 10 ir 13 punktai), viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

Tyrimo metu nustatyta, kad šių teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, nagrinėjant Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą, nebuvo laikytasi. Savivaldybės administracija, gavusi Seimo kontrolierės paklausimą ir dėl to atlikusi „tyrimą dėl galimų pažeidimų“ (pažymos 6 ir 7 punktai), pripažino, kad į Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą, Savivaldybės administracijoje gautą ir užregistruotą dokumentų valdymo sistemoje 2024 m. rugpjūčio 5 d., per 20 darbo dienų nebuvo atsakyta. Pareiškėjas taip pat nebuvo informuotas apie šio skundo nagrinėjimo termino pratęsimą ir pratęsimo priežastis. Kaip tyrimo metu Seimo kontrolieri paaikškino Savivaldybės administracija, tai nutiko todėl, kad nors „atsakymas Pareiškėjui buvo parengtas ir pateiktas derinti Dokumentų valdymo sistemoje, tačiau vienam iš derinimo veiksnių atliekančių asmenų nesuderinus dokumento ir atmetus jį tikslu patikslinti, dokumentas derinti antrą kartą pateiktas nebuvo“, „tarp pagrindinio užduoties vykdytojo ir kitų vykdytojų nebuvo pakankamai geros komunikacijos ir, pagrindinis vykdytojas, nepateikęs patikslinto dokumento derinti į sistemą, tačiau tikėdamasis, kad užduotį įvykdys kitas darbuotojas, ją pažymėjo kaip pabaigtą, užduoties neįvykdžius“. Dėl šių priežasčių, kaip nurodo Savivaldybės administracija, „pabaigus („uždarius“) užduotį visi derinime dalyvavę asmenys buvo įsitikinę, jog užduotis – įvykdyta, nes jos pagrindiniame užduočių lange nebematė“, todėl „gyventojui buvo neatsakyta laiku“.

Pareiškėjui atsakymas į 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą buvo pateiktas 2024 m. lapkričio 28 d., taigi Pareiškėjas visą šį laiką neturėjo jokios informacijos (atsakymo) į jo keliamą jam svarbų klausimą. Savivaldybės administracija atsakymą pateikė gerokai vėliau nei per 20 darbo dienų, kaip numatyta teisės aktuose, ir pažymėtina, kad jis pateiktas tik po to, kai į Savivaldybės administracijos direktorių kreipėsi Seimo kontrolierė, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjo Skunde nurodytų aplinkybių. Pažymėtina tai, kad 2024 m. lapkričio 28 d. atsakymas Pareiškėjui pateiktas praėjus 19 darbo dienų po minimo Seimo kontrolierės kreipimosi gavimo Savivaldybėje, nors galėjo būti teikiamas nedelsiant po to, kai buvo sužinota, kad atsakymas Pareiškėjui į jo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą vis dar nepateiktas (juolab, kad atsakymo projektas, kaip nustatyta tyrimo metu, jau anksčiau buvo rengtas).

Minimame Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 28 d. atsakyme (pažymos 8 punktas) Pareiškėjui pateikti paaiškinimai dėl jo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skunde nurodytų aplinkybių, nurodyta apskundimo tvarka. Tačiau, įvertinus atsakymo turinį (ir palyginus jį su tyrimo metu Seimo kontrolieri pateiktu anksčiau Pareiškėjui rengto atsakymo projektu turiniu, kuris nebuvo Pareiškėjui išsiųstas), galima teigti, kad per 19 darbo dienų (nuo Seimo kontrolierės paklausimo gavimo Savivaldybėje iki kol buvo pateiktas Pareiškėjui 2024 m. lapkričio 28 d. atsakymas) Savivaldybėje nebuvo atlikta daugiau veiksmų Pareiškėjo keliamai problemai išsiaiškinti, nors tyrimo metu Seimo kontrolieri buvo paaiškinta, kad „siekiama ištaisyti šį veiklos trūkumą, Savivaldybės administracija skubos tvarka pakartotinai įvertino [2024 m. rugpjūčio 5 d.] Skunde nurodytas aplinkybes, parengė atsakymą ir jį išsiuntė gyventojui“ (pažymos 6.3 papunktis). Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 28 d. atsakyme pateikiama, be kita ko, informacija Pareiškėjui, kad „bus papildomai kreiptasi į Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių su prašymu patikrinti, ar yra laikomasi šių įsipareigojimų ir ar <...> gatve judantis transportas laikosi kelių eismo taisyklių“, nors toks kreipimasis į rašte minimą skyrių galėjo būti iškart atliktas.

Taigi, šiuo konkrečiu atveju, svarbu ne tik tai, kad Savivaldybės administracija atsakymą į Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą pateikė gerokai vėliau nei per 20 darbo dienų, bet ir tai,

kad, gavusi Seimo kontrolierės prašymą pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjo Skunde nurodytų aplinkybių ir taip sužinojusi, kad atsakymas vis dar nepateiktas, Savivaldybės administracija nesiėmė veiksmų nedelsiant pateikti atsakymą Pareiškėjui, o pirmiausia ėmėsi veiksmų išsiaiškinti, dėl kurio Savivaldybės administracijos pareigūno kaltės atsakymas Pareiškėjui nebuvo pateiktas teisės aktuose nustatytais terminais. Atsakymas Pareiškėjui pateiktas tik atlikus tarnybinio nusižengimo procedūrą, tai yra praėjus 19 darbo dienų nuo Seimo kontrolierės paklausimo gavimo. Pažymėtina ir tai, kad per 19 darbo dienų jokių veiksmų dėl Pareiškėjo keliamos problemos išsiaiškavimo nebuvo atlikta (arba tyrimo metu Seimo kontrolieriui tokia informacija nebuvo pateikta). Šios nustatytos aplinkybės leidžia daryti išvadą dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų vilkinimo atlikti reikalingus veiksmus.

Seimo kontrolierė pabrėžia, kad terminai suteikia stabilumo bei aiškumo teisiniuose santykiuose. Terminų nesilaikymas nėra suderinamas su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais. Asmenys, besikreipiantys į viešojo administravimo subjektą, pagrįstai tikisi, kad jų prašymai ne tik bus išsamiai išnagrinėti, jiems bus pateikti motyvuoti atsakymai (sprendimai), bet ir tikisi to, kad atsakymai jiems bus pateikiami per teisės aktuose nustatytus terminus. Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į Lietuvos teismų taikomą praktiką (pažymos 15 punktą), kad viešojo administravimo subjektui nustatomi procedūriniai terminai sprendimui priimti ir tokie terminai yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsimas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją.

Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, pažymi, kad Savivaldybės administracija savo veikloje turi vadovautis gero administravimo, atsakingo valdymo principais, todėl pripažįsta, kad Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą buvo pažeista ir jo Skundas yra pagrįstas.

17. Pareiškėjas Skunde nurodė, kad „[...] pieva tarp Kauno raj. sav., <...> sen., <...> k. <...> g. ir <...> g. yra intensyviai naudojama sunkiojo ir lengvojo transporto susisiekimo tikslais tarp aukščiau paminėtų gatvių. Kadangi tai nėra kelias – pravažiuojančios transporto priemonės teršia <...> gatvę, gadina jos dangos būklę (ypač krovinių transportas), kelia triukšmą, gerokai viršydamos greitį sukelia saugumo problemas vietiniams gyventojams [...]“ (pažymos 2 punktą).

Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymo nuostatas (pažymos 11 punktą), vadovaujantis atitinkamais teisės aktais teisę naudotis keliais turi visi juridiniai ir fiziniai asmenys. Keliu laikomas inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui, o kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme.

Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 28 d. atsakyme Pareiškėjui nurodyta, kad „valstybinė žemė tarp žemės sklypų, kurių unikalūs Nr. <...> ir <...> yra Nacionalinės žemės tarnybos suformuotas viešas inžinerinės infrastruktūros susisiekimo komunikacijų koridorius, skirtas pravažiuojimui“ (pažymos 8 punktą). Taigi, šiuo metu tai yra valstybinės žemės (patikėjimo teise neperduotos kitiems subjektams) teritorija, kurioje nesuformuotas valstybinės žemės sklypas ir nėra kelio kaip statinio, kuriuo turėtų teisę naudotis visi juridiniai ir fiziniai asmenys.

Valstybinė žemė turi būti naudojama tinkamai ir teisės aktų nustatyta tvarka. Pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) nuostatų 8.1 papunktį (pažymos 14 punktą), Nacionalinė žemės tarnyba turi užtikrinti racionalų žemės naudojimą. Nacionalinė žemės tarnyba yra visos Lietuvos Respublikos valstybinės žemės patikėtinė ir šiuo konkrečiu atveju patikėtinė valstybinės žemės, esančios tarp žemės sklypų, kurių unikalūs numeriai <...> ir <...>. Tad, atsižvelgiant į tai ir į tai, kas išdėstyta pirmiau, Seimo kontrolierė sprendžia, kad šiuo atveju tikslinga Nacionalinei žemės tarnybai kaip valstybinės žemės patikėtinei teikti rekomendaciją.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 5 d. skundą, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Kauno rajono savivaldybės merui** rekomenduoja:

19.1. imtis priemonių užtikrinti, kad pažymoje konstatuoti pažeidimai ateityje nesikartotų, Savivaldybės administracijos pareigūnai, nagrinėdami asmenų prašymus (skundus), laikytusi teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir terminų, atsakymai į asmenų prašymus (skundus) būtų pateikiami nepažeidžiant 20 darbo dienų termino, esant pagrindui būtų priimami sprendimai dėl prašymų (skundų) nagrinėjimo termino pratęsimo ir asmenys apie tai būtų informuojami;

19.2. informuoti, ar, kaip nurodyta Savivaldybės administracijos 2024 m. lapkričio 28 d. atsakyme Pareiškėjui, buvo kreiptasi į Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrių su prašymu patikrinti, ar yra laikomasi statytojo įsipareigojimų, kad statybos darbai bus vykdomi naudojantis <...> gatve, ir, ar <...> gatve judantis transportas laikosi kelių eismo taisyklių; jeigu taip, informuoti, kada kreiptasi, kokių priemonių ėmėsi minimas skyrius, kas buvo nustatyta; jeigu nebuvo kreiptasi, informuoti, dėl kokių priežasčių; užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų.

20. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriui** rekomenduoja:

atsižvelgiant į tai, kad Nacionalinė žemės tarnyba yra šioje pažymoje minimos valstybinės žemės patikėtinė, o patikėtinis turi užtikrinti racionalų žemės naudojimą, informuoti, ar Nacionalinė žemės tarnyba turi informacijos, kad tarp žemės sklypų, kurių unikalūs numeriai <...> ir <...>, esanti valstybinė žemė (teritorija, esanti tarp <...> g. ir <...> g., <...> sen., <...> k., Kauno r. sav.) yra naudojama transporto priemonių eismui, nors toje vietoje nėra nutiesto kelio, o, kaip skunde nurodo Pareiškėjas, vyksta intensyvus transporto priemonių, tarp jų ir sunkiasvorių, judėjimas, keliantis grėsmę žmonių saugumui; įvertinti, ar minėta valstybinė žemė, kurios patikėtinė šiuo metu yra Nacionalinė žemės tarnyba, gali būti naudojama transporto priemonių eismui; imtis veiksmų pagal kompetenciją.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją** ir **Seimo kontrolierę** (Seimo kontrolierei pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus). Nacionalinės žemės tarnybos prašoma apie rekomendacijų rezultatus taip pat informuoti ir **Savivaldybę**.

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė